

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Valtioneuvoston selvitys:EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys:EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019 (E 61/2019 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- EU-erityisasiantuntija Johanna Kentala-Lehtonen, valtioneuvoston kanslia
- metsäneuvos Heikki Granholm, maa- ja metsätalousministeriö
- maatalousneuvos Kirsi Heinonen, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö
- erityisasiantuntija Sonja Pyykkönen, ympäristöministeriö
- tutkimusprofessori Jyrki Niemi, Luonnonvarakeskus
- ympäristöjohtaja Liisa Pietola, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- energia- ja ilmastopääällikkö Ahti Fagerblom, Metsäteollisuus ry
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- vilja-asiamies Rikard Korkman, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Pääasiallinen sisältö

EU:n komissio antoi tiedonannon vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) 11.12.2019. (COM(2019) 640 final) Poliitiikkaohjelma sisältää komission suunnitelmat tulevista toimista ja aloitteista mm. ilmastoneutraliteetin saavuttamisen, energian, liikenteen, EU:n luontopääoman säilyttämisen, saasteettomuuden, kiertotalouteen siirtymisen, vihreän yhteisen maatalouspolitiikan, oikeudenmukaisen siirtymän ja sen rahoittamisen alalta sekä globaaleihin toimiin, tutkimukseen, innovaatioihin, koulutukseen ja digitalisaatioon liittyen.

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

Vihreän kehityksen ohjelma on yksi komission pj. von der Leyenin merkittävimmistä aloitekokonaisuuksista. Vihreän kehityksen ohjelma on keskeinen osa komission vastausta globaalin kestävä kehityksen toimintaohjelman Agenda2030:n toteuttamiseksi. Tiedonanto on sisällöltään kuvaileva ohjelma, joka ei vielä sisällä tulevien aloitteiden yksityiskohtia, mutta käy läpi komission työn painopisteitä ja suunniteltuja aloitteita sekä niiden aikataulua. Suomen kannat yksittäisiin aloitteisiin muodostetaan siinä vaiheessa, kun komissio on antanut niistä esityksensä.

Tiedonanto korostaa, että vihreän kehityksen ohjelma on EU:n taloudellisen kasvun strategia, jota tarvitaan sekä maapallon että ihmisten terveyden edistämiseksi. Sillä vastataan ilmastohaasteeseen ja luodaan kasvua sekä uusia työpaikkoja.

Valtioneuvoston kanta pääpiirteissään

Suomi pitää myönteisenä komission kokonaisvaltaista tapaa tarkastella EU:n keskeisiä kestävyysaasteita ja koota niihin liittyvät toimenpiteet yhteen tiedonantoon. Suomi kannattaa komission vihreän kehityksen ohjelmassa esittämää ja Eurooppa-neuvoston joulukuussa 2019 hyväksymää tavoitetta siirtymisestä ilmastoneutraaliin talouteen Euroopassa vuoteen 2050 mennessä. Komission pyrkimys rakentaa vihreän kehityksen ohjelman kautta EU:sta oikeudenmukainen ja hyvinvoiva yhteiskunta vastaa hyvin Suomen hallituksen ja hallitusohjelman tavoiteasetantaa. Tavoitteena on yhteiskunta, jonka nykyaikainen, resurssitehokas ja kilpailukykyinen talous toimii päästöttömästi vuoteen 2050 mennessä ja jossa huomioidaan luonnonvarojen kestävyys. Suomi pitää tärkeänä tiedonannon kasvustrategiaa korostavaa ja horisontaalista tulokulmaa, joka koskettaa laajasti kansalaisia ja yrityksiä sekä talouden ja yhteiskunnan eri sektoreita. Suomi näkee tarpeellisena, että EU:lle luodaan kasvustrategia, jonka tavoitteena on rakentaa maailman kilpailukykyisin, sosiaalisesti ehein vähähiilinen talous. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden on poikakileikattava ilmastotyötä.

EU:lle kunnianhimoisemmat ilmastotavoitteet vuosiksi 2030 ja 2050

Suomi tukee komission kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa, jossa vahvistetaan ilmastonäkökohdienten integrointi kaikille keskeisille sektoreille. Suomi tukee myös EU:n kansainvälistä ilmastajohtajuutta. Suomi katsoo, että maaliskuuhun 2020 mennessä annettavassa Euroopan ilmastolaki-ehdotuksessa tulisi vahvistaa EU:n oikeudellisesti sitovaksi tavoitteeksi ilmastoneutraalisuus vuoteen 2050 mennessä. Suomi korostaa, että ilmastoneutraaliustavoitteen tarkastelu tulee tehdä vertailemalla raportoituja kasvihuonekaasujen päästöjä ja poistumia eli EU:n ilmastoneutraalius saavutetaan silloin kun raportoidut päästöt ovat enintään yhtä suuret kuin raportoidut poistumat jäsenvaltioissa.

EU:n pitkän aikavälin (2050) tavoitteen saavuttamisen kannalta on tärkeää, että myös lyhyemmän aikavälin tavoitteita tarkastellaan uudelleen. Komissio ehdottaa kesällä 2020 nykyisen 2030 tavoitteen (40 %) kiristämistä. Suomi katsoo, että tavoitteen tulisi olla vähintään 55 %. Suomi pitää tärkeänä, että uudet päästövähennykset kohdistetaan ensisijaisesti päästökaupparektorille.

On tärkeää, että päästövähennystoimissa edetään nopeasti. Suomi pitää hyvänä, että 2030 ilmastotavoitteen uudelleentarkastelun pohjaksi komissio laatii kattavat vaikutusarvioinnit hyvissä ajoin ennen uusien päästökauppaa, taakanjakoa sekä maankäyttöä, maankäytön muutosta ja met-

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

sätaloutta (LULUCF) koskevien lainsäädäntöehdotuksien antamista kesällä 2021. Päästökaupan tulee jatkossakin olla ensisijainen väline energiantuotannon ja teollisuuden päästövähennysten aikaansaamiseksi. Päästökauppaa tulee vahvistaa ja sen soveltamisalan laajentamista selvittää monipuolisesti, esimerkiksi kattamaan kiinteistökohtainen lämmitys ja jäähdytys. LULUCF-asetuksen osalta Suomi toteaa, että nykyinen asetus ei kaikissa tilanteissa luo kannustetta metsien hiilinielujen vahvistamiselle ja yhtyy komission arvioon, että asetus edellyttää jatkotarkastelua osana EU:n ilmastopolitiikan kokonaistarkastelua. Suomi korostaa, että maankäyttösektorin ja erityisesti metsien hiilinieluja tulee voida hyödyntää jäsenvaltiokohtaisesti. Sekä maankäyttösektorin että päästökauppaan kuulumattoman ns. taakanjakosektorin osalta Suomi korostaa toimien kustannustehokkuutta.

Suomi kannattaa energiaverodirektiivin uudistamista siten, että direktiivissä otetaan huomioon nykyistä paremmin päästövähennystavoitteet ja tukee hiilidioksidipäästöjen tullimekanismin (hiilitullit) kaltaisten järjestelyjen selvittämistä.

Suomi pitää tärkeänä sitä, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen otetaan kattavasti osaksi eri sektoripolitiikkoja ja että uudella EU:n sopeutumisstrategialla tuetaan jäsenvaltioiden, alueiden ja toimijoiden valmiuksia hallita ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja riskejä.

Puhdasta, kohtuuhintaista ja toimitusvarmaa energiaa

Suomi yhtyy komission näkemykseen, että energiasektorin päästöjen vähentäminen on keskeistä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Suomi kannattaa sektorien integraation lisäämistä ja integraation esteiden poistamista, sillä se mahdollistaa päästöjen vähentämistä kustannustehokkaasti. Uudistettavan energiatehokkuusdirektiivin tulisi kannustaa ensisijaisesti todelliseen energiatehokkuuteen, ei energian kulutuksen rajoittamiseen. Erityisesti energiaintensiivinen teollisuus tarvitsee luotettavaa, kustannuksiltaan kilpailukykyistä ja ilmastoystävällistä energiaa.

Teollisuuden kannustaminen puhtaaseen kiertotalouteen

Jotta vihreän kehityksen ohjelma parantaisi Euroopan kilpailukykyä ja varmistaisi tasapuolisen toimintaympäristön, tarvitaan integroitua lähestymistapaa ja toisiaan tukevia toimenpiteitä useilla politiikka-alueilla. Poliitiikan johdonmukaisuutta tulisi lisätä etenkin teollisuus- ja kauppapolitiikan, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan, innovaatio- ja tutkimustoiminnan sekä datatalouden ja digitalisaation edistämisen välillä ottaen erityisesti huomioon EU:n sisämarkkinoiden yhtenäisyyden ja sujuvan toiminnan. Suomi painottaa, että siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen luo myös merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia ja korostaa entisestään myös pitkäjänteisen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksiin perustuvan tutkimus- ja innovaatiopolitiikan merkitystä. Suomi pitää hyvänä, että EU:n uusi teollisuuspolitiikkastrategia pohjautuu ilmastoneutraalille kiertotaloudelle ja edistää jo alkanutta tuotanto- ja kulutustapojen murrosta kohti kestäviä toimintakäytäntöjä. Energiaintensiivisten alojen saattaminen hiilivapaiksi sekä edelläkävijämarkkinoiden vauhdittaminen ilmastoneutraaleille ja kiertotalouden mukaisille tuotteille on tärkeää.

Suomi korostaa digitaalisaatiota ja uusia teknologioita sekä kiertotalouden poikkileikkaavaa roolia ilmastotavoitteiden keskeisenä mahdollistajana. Suomi kannattaa kunnianhimoisen kiertotalouden toimintasuunnitelman laatimista ja muistuttaa EU:n biotalousstrategian toimeenpanon

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

roolista. Suomi näkee, että kestävä eurooppalaisen biotalouden olisi oltava yksi keskeinen osatekijä vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisessa. Komission painotukset kestäväan tuotepoliittikkaan sekä paljon resursseja käyttäviin aloihin ovat kannatettavia, samoin muovistrategian toimeenpanon jatkotoimet. Jätteiden kustannustehokasta hyödyntämisestä tulee tukea markkinoita avaamalla ja kilpailua lisäämällä. Suomi pitää tärkeänä, että varmistetaan turvallinen, kestävä ja kiertotalouden periaatteiden mukainen arvoketju kaikkien akkujen osalta. Koska julkisilla hankinnoilla on suuri merkitys, tulee niiden mahdollistavaa roolia edelleen hyödyntää.

Rakentaminen ja kunnostaminen energia- ja resurssitehokkaalla tavalla

Suomi pitää tervetulleena komission kunnostamiseen kannustavaa aloitetta rakennusosalalle ja suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen innovatiivisista rahoitusjärjestelyistä. Suomi kannattaa rakennustuoteasetuksen tarkistamista vastaamaan kiertotalouden mukaista rakentamista. Osana aloitetta Suomi pitää tärkeänä, että puurakentamista edistetään tavalla, joka pienentää rakentamisen hiilijalanjälkeä ja kasvattaa pitkäkestoisten puutuotteiden hiilinielua. Rakennuskannan vuotuisen kunnostusasteen kaksinkertaistaminen on tavoitteena haastava ja korotuksen toimeenpanossa tulisi ottaa huomioon jäsenmaiden väliset erot nykytilanteessa ja energiakorjauspotentiaalissa. Suomi pitää tärkeänä, että korjaamisen lisäksi myös täydennys- ja uudisrakentamisen osalta kannustetaan energiatehokkuuteen, vähähiilisyys, ilmastokestävyyteen sekä kiertotalouden mukaiseen rakennusten koko elinkaaren tarkasteluun.

Kestäväan ja älykkääseen liikkumiseen siirtymisen nopeuttaminen

Suomi pitää esitettyjä toimienpiteitä liikenteen päästövähennysten aikaansaamiseksi tärkeinä ja kannattaa kestäväan ja älykkään liikenteen strategian laatimista. Strategian tulee luoda liikenteen osalta toimenpidepolku, joka mahdollista ilmastoneutraalisuuden saavuttamisen 2050. Liikenne-sektorilla tarvitaan vahvaa sääntelyä, joka ohjaa pitkäjänteisesti päästöjen vähentämiseen. Suomi pitää tarpeellisena autonvalmistajille asetettavien raja-arvojen päivitystä, yhdistettyjä kuljetuksia sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden tuotannon ja jakelun edistämiseen liittyvän lainsäädännön päivittämistä ja eurooppalaisen ilmatilan kehittämistä. Suomi kannattaa tehokkaita EU-päästövähennystoimia meriliikenteen päästöjen vähentämiseksi. Päästökaupan laajentaminen meri- ja tie-liikenteeseen vaatii huolellisen arvion esityksen sosiaalisista ja kilpailukykyvaikutuksista sekä tehokkuudesta päästövähennyskeinona. Komissionsuunnitelma esittää lentoliikenteen päästökiiintiöiden ilmaisjaon vähentämistä on kannatettava. Lisäksi tulisi selvittää lentoliikenteelle asetettava uusiutuvien polttoaineiden sekoitevelvoite EU-tasolla.

Pelloilta pöytään: reilun, terveyttä edistävän ja ympäristöystävällisen ruokajärjestelmän kehittäminen

Suomi pitää tärkeänä, että Pelloilta pöytään -strategialla hidastetaan ilmastonmuutosta, suojellaan ympäristöä ja säilytetään biodiversiteettia. Suomi katsoo, että maatalouden osalta tiedonannon ilmasto- ja ympäristötoimia tulee toteuttaa yhteisen maatalous politiikan (YMP) kautta kunkin jäsenvaltion olosuhteisiin sopivalla tavalla. Suomi pitää tärkeänä, että kansallisten strategiasuunnitelmien sisältövaatimukset ovat niiden hyväksymiseen liittyvien viivästysten välttämiseksi mahdollisimman aikaisin jäsenvaltioiden tiedossa ja huomioitavissa suunnitelmien laadinnassa. Suomi korostaa, että uusien toimenpiteiden ja lainsäädännön valmistelussa tulisi huomioida YMP:n

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

olemassa olevat tavoitteet ja indikaattorit sekä eri alueiden olosuhteet ja tarpeet. Suomi kannattaa tavoitteita, jotka tähtäävät yhteisen kalastuspolitiikan ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kautta kestävästi tuotetun ja terveellisen ruuan tuotantoon. Kestävän, terveellisen ja kohtuuhintaisen ruoan tulisi olla kaikkien saatavilla ja ruokaturvallisuuden korkea taso tulee säilyttää jatkossakin. Myös kuluttajien mahdollisuuksia saada tietoa ruokien ravintosisällöstä ja ympäristövaikutuksista tulee parantaa.

Suomi pitää erittäin tärkeänä, että Pellolta pöytään -strategia sisältää toimenpiteitä myös tuottajan aseman parantamiseksi arvoketjussa. Eläinten hyvinvointia tulisi edistää joulukuussa 2019 hyväksytyjen neuvoston päätelmien mukaisesti ja osana Pellolta pöytään -strategiaa. On tärkeää, että EU edistää myös globaalilla tasolla eläinten hyvinvointia koskevia standardeja ja mikrobilääkeresistanssin vastaista työtä. Suomi pitää tärkeänä tavoitella kasvinsuojeluaineiden käytöstä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien vähentämistä ja haluaa edistää ravinteiden ja lannoitteiden kestävästä käytöstä ja turvallisuutta. Suomi pitää hyvänä, että toimia antibioottien käytön ja riskien vähentämiseksi lisätään. Panostusta kuluttajien tietoisuuden lisäämiseksi omien valintojen vaikutuksista tulee jatkaa ja ruokahävikin ehkäisemiseen suunnattuja toimia tulee edelleen vahvistaa ja kehittää. Luomutuotantoa, joka vastaa moniin edellä mainituista tavoitteista, on tärkeää lisätä sekä kotieläin- että kasvituoannossa vastaamaan kulutuksen ja viennin mahdollisuuksien kasvua.

Ekosysteemien ja biodiversiteetin säilyttäminen ja ennallistaminen

Suomi pitää tärkeänä, että kaikki EU:n politiikat edistävät Euroopan luontopääoman säilyttämistä ja ennallistamista. Suomi tukee myös EU:n kansainvälistä johtajuutta luonnon monimuotoisuudessa. Suomi pitää tärkeänä luonnon monimuotoisuustavoitteiden toimeenpanon vaikuttavuuden lisäämistä yhteisillä ja johdonmukaisilla Euroopan laajuisilla politiikkatoimilla. Suomi tukee tarvetta huomioida myös meriluonnon monimuotoisuus ja merialueiden kestävä hallinnointi. Suomi katsoo, että metsiä ja metsäsektoria varten on laadittava vahva, itsenäinen ja kokonaisvaltainen strategia. Strategian tulisi parantaa metsiin ja metsäsektoriin vaikuttavien aloitteiden politiikkajohdonmukaisuutta ja kattaa koko metsäsektorin arvoketju metsien kestävä hoidon ja käytön edistämisestä aina tuotteisiin asti. Suomi pitää tärkeänä, että strategia mahdollistaa metsien kestävä hyödyntämisen ja kunnioittaa omaisuudensuojaa samalla kun huolehditaan ilmastotavoitteista ja biodiversiteettitavoitteista. Suomi katsoo, että metsästrategian kautta voidaan edistää myös puurakentamista. Strategian tulisi myös huomioida aiempaa paremmin EU:n toiminta kansainvälisissä metsiin liittyvissä prosesseissa. Suomen mielestä on tärkeää, että myös yhteisen maatalouspolitiikan toimilla edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista.

Saasteettomaan ympäristöön tähtäävä nollapäästötavoite

Suomi pitää hyvänä EU:n kestävyttä edistävän kemikaalistrategian laatimista, joka tukee kemikaalialtistumisen ja kemikaalien aiheuttamien ympäristö- ja terveysriskien vähentämistä sekä edistää innovaatioita. Suomi tukee toimintasuunnitelman laatimista nollapäästöille veteen, ilmaan ja maaperään. Suomelle ovat tärkeitä toimet, joilla edistetään vesistökuormituksen vähentämistä, turvallisia materiaalikiertoja ja tuetaan kiertotaloutta.

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

Pyrkimys vihreään rahoitukseen ja ympäristösijoittamiseen

Vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan huomattavia investointeja, joiden rahoittaminen edellyttää sekä julkisen että yksityisen sektorin myötävaikutusta. Suomi tukee komission tavoitteita kestäväen rahoituksen osalta. Suomi korostaa, että rahoitussektorin vakavaraisuussäätelyn ensisijainen tavoite on niiden toimintaan liittyvien riskien kattaminen ja siten koko rahoitusjärjestelmän vakauden ylläpitäminen. Suomi pitää ensisijaisena yksityisten sijoittajien vahvaa panosta vihreisiin investointeihin, koska ilmasto- ja energiavoitteiden saavuttamiseksi tarvittava investointien määrä on mittava. Julkisen rahoituksen rooli on vauhdittaa yksityisen rahoituksen suuntautumista vihreisiin kohteisiin sekä omalta osaltaan edistää esimerkiksi päästövähennyksiä tukevia infrastruktuurihankkeita. Suomi katsoo, että kestäväen rahoituksen ohjelman kriteereiden tulee olla teknologianeutraaleja. Suomi pitää tärkeänä, että EU:n ympäristö-, ilmasto-, ja biodiversiteettitavoitteet tullaan valtavirtaistamaan julkisten rahoitusohjelmien käytännön toimintaan.

Oikeudenmukaisen siirtymän turvaaminen

Ilmastoneutraaliuteen siirryttäessä on tärkeää ottaa huomioon vaikutukset työllisyyteen ja arvioida toimenpiteiden sosiaalisia vaikutuksia myös työelämän ulkopuolella oleviin. EU:n työllisyysstrategiassa tulee huomioida kansalliset toimet, joilla voidaan torjua työpaikkojen menetyksiä sekä tukea uusien työpaikkojen syntymistä. Näihin toimiin kuuluvat muodollisen koulutuksen ohella työvoimapalvelut, työssä oppiminen sekä työntekijöiden kannustaminen edistämään työpaikalla tapahtuvaa työn kehittämistä ilmastoneutraaliin suuntaan. Suomi korostaa osaamisen, jatkuvan oppimisen, tietojen ja taitojen roolia osana oikeudenmukaista siirtymää ilmastoneutraaliin talouteen.

Sosiaaliseen ulottuvuuteen ja koulutukseen sekä sukupuolten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvien näkökulmien pitäminen mukana on kokonaisuuden kannalta oleellista. Hyvinvointitalousajattelun mukaisesti taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristötoimenpiteiden ja -politiikkojen vaikutukset toisiinsa tulee huomioida paremmin päätöksenteossa. Suomi pitääkin hyvänä, että komissio julkaisi 14.1.2020 vihreän kehityksen ohjelmaa täydentävän tiedonannon Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi (COM(2020) 14 final).

Tutkimus ja koulutus

Suomi pitää haasteellisena sitä, että komissio käsittelee tiedonannossa koulutusta ja tutkimusta erillisinä elementteinä, kun tulevien haasteiden ratkaiseminen ja siirtymä ilmastoneutraaliin kiertotalouteen vaatisi nimenomaan näiden kahden sektorin tiiviimpää yhteistyötä, kuten tutkimuspohjaista opetusta. Suomi katsoo, että koulutuksella ja innovaatio toiminnalla on keskeinen merkitys tarvittavan muutoksen ja siirtymän aikaansaamisessa. Tarvitaan merkittäviä panostuksia innovaatioihin ja osaamiseen. Vihreän kehityksen ohjelman toimeenpanossa tulee edistää korkeatasoista tutkimusta, osaamisen kehittämistä, uusien teknologioiden käyttöönottoa sekä soveltamista kestävyttä ja kannattavuutta tukeviksi innovaatioiksi.

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

EU edelläkävijänä

Suomi katsoo, että EU:n tulee aktiivisella ilmastodiplomatialla vaikuttaa EU:n ulkopuolisiin maihin ja tukea niiden ilmastopolitiikkaa. Suomen tavoitteena on, että EU:n kauppasopimuksissa otetaan huomioon riittävällä tavalla sopimusten vaikutukset ympäristöön ja kestäväan kehitykseen. On myös tärkeää, että ympäristöhyödykkeiden ja - palveluiden kauppaa helpotetaan kauppapolitiikan keinoin. EU:n kauppasopimusten kestäväan kehityksen kappaleen määräyksiin tulisi sisällyttää viittaus Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteisiin.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Valiokunta toteaa, että komission Green Deal -ohjelman tavoitteet on asetettu korkealle. Tavoitteena on luoda vuoteen 2050 mennessä Euroopasta maailman ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa. Ohjelman avulla halutaan pysäyttää ilmastonmuutos ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen sekä vähentää ympäristön saastumista. Komissio aikoo edetä ohjelman toteuttamisessa varsin nopeasti. Valtaosa lakiesityksistä on tulossa komissiosta jo vuonna 2020 tai viimeistään vuonna 2021. Kaikessa merkitystä omaavassa EU-lainsäädännössä ja hankkeissa otetaan huomioon ilmastoneutraalisuuden saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä. Valiokunta korostaa tarvetta kokonaisvaltaiseen tarkasteluun. Valiokunta katsoo, että ohjelman tavoitteet edistävät myös Suomen tavoitetta olla hiilineutraali vuonna 2035. Tavoitteiden saavuttamisen kannalta on erittäin keskeistä, että muun ohella panostetaan tutkimustoimintaan.

Valiokunta korostaa, että ohjelman tavoitteena on myös pitää Euroopan talous globaalisti kilpailukykyisenä, luoda työpaikkoja ja parantaa ihmisten elämänlaatua. Tämän vuoksi on olennaista, että Green Dealin sisältämissä teemoissa pidetään esillä myös teollisuuden investointiedellytyksiä, kuten raaka-aineen ja energian saatavuutta kilpailukykyiseen hintaan sekä riittäviin vaikutusarvioihin perustuvaa hyvää sääntelyä. Valtioneuvoston kannan mukaisesti valiokunta katsoo, että siirtymä ilmastoneutraaliin talouteen luo myös merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia.

Ilmastotavoitteet

EU:n komission odotetaan antavan jo lähiviikkoina Euroopan ilmastolakiehdotuksen. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen viimeistään vuoteen 2050 mennessä edellyttää ensi sijassa fossiilisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Maankäyttösektorin poistumilla ja varastoilla, uusiutuvien luonnonvarojen kestäväällä käytöllä ja fossiilisten raaka-aineiden korvaamisella sekä hiilen talteenotolla ja varastoinnilla (CCS) ja muilla teknologisilla ratkaisuilla voidaan ylläpitää ja vahvistaa raportoituja kasvihuonekaasujen poistumia. Valiokunta katsoo, ettei kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa harjoittavien ja/tai metsäisten eli runsaiden hiilinielujen tuottavien jäsenmaiden, kuten Suomen, ilmastotoimien tuloksia tule lukea muiden maiden hyödyksi tai vain kollektiivisesti EU-tasolla.

Valiokunta pitää tärkeänä, että EU:n vuoden 2030 ilmastotavoitteiden osalta uudet mahdolliset päästövähennykset kohdennetaan erityisesti päästökaupasektorille. Taakanjakosektorin osalta

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

maalouteen liittyvät päästötoimet ovat usein suhteellisen kalliita ja vaikeita toteuttaa nopeasti. Huoltovarmuus, sosiaalinen ja alueellinen oikeudenmukaisuus sekä kansallinen ruuantuotanto tulee turvata kiinnittäen samalla huomiota oikeudenmukaiseen siirtymään. Yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) on keskeinen väline maataloutta koskevien ilmastotoimien edistämiseksi.

Valiokunta yhtyy komission arvioon, että vuosia 2021—2030 koskeva maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta annettu asetus (LULUCF) edellyttää jatkotarkastelua osana EU:n ilmastopolitiikan kokonaistarkastelua. Nykyistä asetusta, joka ei kohtelee jäsenvaltioita tasapuolisesti eikä luo kannustetta metsien hiilinielujen vahvistamiselle, ei ole vielä pantu täytäntöön. Asiantuntijataholta on todettu, että LULUCF-asetuksesta tulee poistaa metsien hiilinielujen ns. kattoluvulla rajoitettu hyödyntäminen muiden asetuksen alaisten maankäyttöluokkien laskennallisten päästöjen kattamiseen. Vaihtoehtoisesti maankäyttösektorin tarkastelun tulee olla johdonmukainen vuoden 2050 hiilineutraaliustavoitteen kanssa, eli tarkastelun tulee pohjautua kasvihuonekaasujen raportoituihin päästöihin ja poistumiin. Maankäyttösektorin ja erityisesti metsien hiilinieluja tulee voida hyödyntää jäsenvaltiokohtaisesti.

Valiokunta korostaa, että Suomen erityispiirteet metsäisenä ja pohjoisena maa- ja metsätalousmaana on huomioitava, mukaan lukien maamme mittavat suoalueet, suometsät ja turvepellot, joilla on erittäin suuri alueellinen merkitys Suomessa. Maamme sisäiset alueelliset näkökohdat tulee muiltakin osin ottaa huomioon.

Pelloilta pöytään: reilun, terveyttä edistävän ja ympäristöystävällisen ruokajärjestelmän kehittäminen

EU:n komission Vihreän kehityksen ohjelman Pelloilta pöytään -strategialla hillitään ilmastonmuutosta, suojellaan ympäristöä ja ylläpidetään ympäristön monimuotoisuutta. Valiokunta toteaa, että tiedonanto ei anna kovin selkeää kuvaa siitä, miten tämä käytännössä toteutetaan. Tiedonanto ei esimerkiksi määrittele, kuinka suurilla ilmastopäästövähennyksillä maatalous- ja elintarvikealalta odotetaan. Maataloutta ei myöskään mainita sektorina, joka integroitaisiin päästökaupparjestelmään. Tämä jättää avoimeksi sen, miten komissio näkee markkinapohjaisten välineiden roolin maatalouden päästöjen vähentämisessä. Merkittävin tiedonannossa korostettu politiikkatoimi on vaatimus, jonka mukaan vähintään 40 prosenttia yhteisen maatalouspolitiikan budjetista on allokoitava ilmastotoimiin.

Tärkeä aikataulullinen kysymys on se, millä tavalla Pelloilta pöytään -strategia ehtii heijastua käynnissä olevaan EU:n maatalouspolitiikan uudistukseen. Mahdolliset lainsäädäntömuutosehdotukset strategian pohjalta saataneen aikaisintaan vuoden 2020 lopussa. Valiokunta korostaa, että uusien toimenpiteiden ja lainsäädännön valmistelussa tulee huomioida YMP:n olemassa olevat tavoitteet ja indikaattorit sekä eri alueiden olosuhteet ja tarpeet.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että Pelloilta pöytään -strategian sisältämät toimenpiteet tuottajan aseman parantamiseksi arvoketjussa toteutetaan. Eläinten hyvinvointia tulee edistää joulukuussa 2019 hyväksytyjen Suomen puheenjohtajuuskaudella aikaansaattujen neuvoston päätelmien mukaisesti ja säännösten yhdenmukaisesta soveltamisesta tulee huolehtia. EU:n on edistettävä myös globaalilla tasolla eläinten hyvinvointia koskevia standardeja ja mikrobilääkeresistanssin vastaista työtä. Antibioottien käyttöä on vähennettävä. Tärkeää on myös tavoitella kasvin-

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

suojeluaineiden käytöstä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien vähentämistä. Ravinteiden ja lannoitteiden kestävä käyttö ja turvallisuutta on tehostettava.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että panostusta kuluttajien tietoisuuden lisäämiseksi omien valintojen vaikutuksista tulee jatkaa ja ruokahävikin ehkäisemiseen suunnattuja toimia tulee edelleen vahvistaa ja kehittää. Luomutuotantoa on tärkeää lisätä sekä kotieläin- että kasvituoannossa vastaamaan kulutuksen ja vientimahdollisuuksien kasvua. Ruokaturvallisuuden korkea taso tulee säilyttää ja kuluttajien mahdollisuuksia saada tietoa ruokien alkuperästä, ravintosisällöstä ja ympäristövaikutuksista tulee parantaa. Kestävä ruoan tuotanto ja luonnonvarojen käyttö edellyttävät vesidirektiivien tavoitteiden saavuttamista, mutta myös vesidirektiivien kehittämistä ja niiden toimeenpanon sujuvoittamista. Biokaasun käyttöä tulee edistää mm. mahdollistamalla valtioneuvoston ki myös energiaa ulosmyyville tiloille.

Ekosysteemien ja biodiversiteetin säilyttäminen ja ennallistaminen

EU:n luonnon monimuotoisuusstrategia 2030 on yksi keskeinen osa laajaa Vihreä kehitys -strategiaa. Komissio on luvannut antaa ehdotuksensa strategiaksi maaliskuussa 2020. EU:lla on strategian myötä mahdollisuus olla johtavassa asemassa ja suunnannäyttäjä YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuustavoitteiden 2030 valmisteluissa ja päätöksenteossa. Valiokunta pitää tärkeänä, että kaikki EU:n politiikat edistävät Euroopan luontopääoman ekologisen hyvän tilan säilyttämistä ja ennallistamista. Ekosysteemien toiminnan ja palvelujen sekä uhanalaisten lajien ja luontotyyppien kannalta tärkeitä alueita tulee suojella.

Valiokunta pitää tärkeänä, että Suomi vaikuttaa ja osallistuu EU:n uuden luonnon monimuotoisuusstrategian sisällön ja tavoitteiden valmisteluun, ml. kuinka monimuotoisuusnäkökulmat, kuten suojelu ja kestävä käyttö, otetaan huomioon eri sektoreilla.

Valiokunta katsoo, ettei tule asettaa sellaisia määrällisiä suojelutavoitteita, joiden sovellettavuus on kyseenalaista. Suojelualueiden määrää tulee tarkastella kokonaisuutena suojelualueiden laadun parantamisen sekä luonnonvarojen kestävä käytön kanssa. Lisäksi tulisi kasvattaa tietopohjaa, tiedon saatavuutta ja osaamista paikallisella tasolla. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että suojelutoimien toteuttaminen vaihtelee jäsenmaissa, eikä suojelualan kasvattaminen ratkaise suojelutoimien tai lain toimeenpanon valvonnan haasteita kansallisella tasolla Suomen ulkopuolella. Lisäksi suojelutavoitteiden merkittävä kasvattaminen vaatii suojeluun kohdistuvan rahoituksen huomattavaa lisäämistä, sillä yksityisomistuksessa olevista maista tulee maksaa korvaus niiden suojeluun siirtyessä. Jos valtion talouskäytössä olevia metsiä siirretään suojeluun, siitä aiheutuu merkittävä tulonmenetys valtion vuosittaiseen budjettiin. Myös suojelualueiden ulkopuolella toteutettaviin muihin alueperusteisiin toimiin tulee kannustaa ja ne tulee huomioida suojelutavoitteissa.

Valiokunta toteaa, että YMP:n tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilyttää elinympäristöjä ja maisemia. Luonnon monimuotoisuutta suojelevien toimien valtavirtaistaminen maataloudessa onnistuu parhaiten YMP:n ja sen pohjalta hyväksyttävien jäsenmaakohtaisten ja yhteistyöllä laadittavien strategisten suunnitelmien kautta. Valiokunta pitää tärkeänä, että kalastuksen kestävyttä parannetaan mm. soveltaen Maximum

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

Sustainable Yield (MSY, suurin kestävä saalis) -sisältöjä ja eri prosesseja kehittämällä. Laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön (LIS) kalastus tulee estää.

Metsätalous

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että metsien käyttö on sijoitettu komission Green deal -ohjelmassa erikseen mainittuna vain monimuotoisuuden suojelemisen teeman alle. Vaikka biokiertotalous mainitaankin tekstissä, metsien käyttö nähdään ohjelmassa pääosin luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta sekä hiilinieluna. Kasvavien metsävarojen ja kehittyvän puunjalostuksen suomia mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ei ohjelmassa erikseen huomioida. Valiokunta korostaa kuitenkin voimakkaasti, että voimassa olevan LULUCF-asetuksen mukaan hakattuun puuhun perustuvilla tuotteilla voidaan osaltaan korvata päästöjä aiheuttavia fossiilisia raaka-aineita ja hyödyntämällä tehokkaasti sivuvirtoja korvata fossiilisia polttoaineita ja siten vähentää päästöjä. Pitkäikäisissä puutuotteissa, esim. puurakentamisessa, hiiltä voidaan myös varastoida pitkään.

Valiokunta katsoo, että EU:n metsästrategian tulee parantaa metsiin ja metsäsektoriin vaikuttavien aloitteiden politiikkajohdonmukaisuutta ja kattaa koko metsäsektorin arvoketju metsien kestävä hoidon ja käytön edistämisestä aina tuotteisiin asti. On tärkeää, että strategia mahdollistaa metsien kestävä hyödyntämisen ja kunnioittaa omaisuudensuojaa samalla, kun huolehditaan ilmastoon ja biodiversiteettiin liittyvistä tavoitteista. Metsästrategian kautta voidaan edistää myös puurakentamista. Strategian tulee lisäksi huomioida aiempaa paremmin EU:n toiminta kansainvälisissä metsiin liittyvissä prosesseissa. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella saavutettiin merkittäviä edistymisaskelia maailmanlaajuisen metsäkadon vastaisten toimien osalta, ja näitä toimia komission on jatkettava yhdessä jäsenmaiden, kansainvälisten organisaatioiden, muiden maiden ja toimijoiden kanssa.

Valiokunta korostaa, että metsätalouteen liittyvien toimien on koko Suomen EU-jäsenyyden ajan tulkittu kuuluvan jäsenmaiden kansallisen kompetenssin piiriin. Tästä tulkinnasta on pidettävä kiinni.

Kiertotalous

Valiokunta pitää tärkeänä kunnianhimoisen kiertotalouden toimintasuunnitelman laatimista. Komission painotukset kestävään tuotepolitiikkaan ja paljon resursseja käyttäviin aloihin ovat erittäin kannatettavia, samoin muovistrategian toimeenpanon jatkotoimet. Valiokunta painottaa EU:n biotalousstrategian toimeenpanon roolia. Kestävä eurooppalaisen biotalouden on oltava yksi keskeinen osatekijä vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisessa. Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttöön pohjautuva talousmalli on kiertotaloutta ja tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet kytkeytyä irti uusiutumattomien ja fossiilisten raaka-aineiden käytöstä.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Maa- ja metsätalousvaliokunta ilmoittaa,

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 13.3.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Anders Norrback r
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Peter Östman kd
varajäsen Lulu Ranne ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

Eriävä mielipide 1

Perustelut

Komission esittelemä Green deal eli vihreän kehityksen ohjelma on kunnianhimoinen kokonaisuus, jonka tavoitteena on sovittaa taloudellinen kasvu ja ympäristötavoitteet yhteen. Ohjelma kattaa käytännössä kaikki eri elämänalueet ja sektorit. Kannatamme ohjelman periaatetta päästöjen vähentämisestä ja päästökaupan tiukentamiseen tähtäviä toimia. Ohjelman heikkoutena on kuitenkin metsätalouden ja maankäytön kokonaisvaltaisen näkemyksen puute.

Suomalainen metsätalous on esimerkki siitä, miten puuta tuotetaan ilmasto- ja ympäristökestävällä tavalla. Olemme kyenneet ylläpitämään hiilensidontaa ja parantamaan luonnon monimuotoisuutta, samalla kun olemme kasvattaneet metsäteollisuuden tuottamaa arvonlisää. Tästäkään huolimatta ohjelma ei tunnista monitavoitteista ja monimuotoista metsätaloutta. Kestävä metsäpolitiikka toteutuu parhaiten, kun saamme pitää metsäpolitiikan hoitamisen kansallisessa päätösvallassamme.

Komission on turha astua kansallisen päätäntävallan ylitse, mitä tulee esimerkiksi metsiemme suojeluun. Yli puolet Euroopan tiukasti suojelluista metsistä on Suomessa. Tätä faktaa vasten olisi kummallista, jos maallemme asetettaisiin ylimääräisiä velvoitteita EU:n tasolta. Olemme korostaneet kansallisesti vapaaehtoisuutta suojelutoimissa, koska pakkoon perustuvat suojelutoimet aiheuttaisivat häiriöitä ja tarpeetonta vastarintaa metsänomistajien keskuudessa.

Alleiviivaamme sitä tosiasiaa, että nielusäädöksillä ei pidä rajoittaa kansallisesti määriteltyjä kestäviä puunkäyttömahdollisuuksia. Metsävaroja on kasvatettava niin koko EU-tasolla kuin jäsenvaltioissa. EU:ssa onkin tarpeen pitää huolta metsien terveydestä. Toisin sanoen metsien kasvukuntoa on parannettava, metsäkatoa on ehkäistävä sekä metsäpinta-alaa on lisättävä. Edellä mainitut tavoitteet toteutuvat parhaiten oikein asetetulla tukipolitiikalla ja metsänomistajien omistusoikeutta kunnioittavan lainsäädännön turvin.

Vihreän kehityksen ohjelman myötä julkaistiin EU:n teollisuusstrategia maaliskuun alussa. Kyseinen strategia sivuutti biotalouden tuomat mahdollisuudet fossiilisten raaka-aineiden korvaajana. Kestävän metsätalouden ja sen sivuvirtana syntyviä biotalouden tuotteita ei ole syytä sivuuttaa enää jatkossa. Green dealiin on sisällytettävä biotalouden tuomat mahdollisuudet.

Vihreän kehityksen ohjelma on vielä jokseenkin epäselvä suhteessa valmisteilla olevaan LULUCF-asetukseen. Julkisuuteen on esitetty väitteitä siitä, että ohjelman myötä metsiä ja maankäyttöä ohjaava LULUCF-asetus avattaisiin uuteen käsittelyyn, vaikka asetuksen toimeenpano on vielä kesken. Muistutamme, että Suomen on pidettävä kiinni LULUCF-asetuksen neuvotteluissa siitä, että meille räätälöity erillisjousto, 10 Mt CO₂ ekv. kaudelle 2021—2030, on käytettävissä kaikkien maankäytön muutoksesta ja maatalousmaan hoidosta aiheutuvien päästöjen kompensoimiseen. Emme voi peruuttaa enempää meille aikaisemmissa neuvotteluissa sovitusta kompromissista.

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

Kaikkiaan vihreän kasvun ohjelmasta näyttäisi puuttuvan kokonaisvaltainen maankäytön strategia. Mielestämme kyseinen strategia olisi syytä laatia ennen lainsäädännön tiukentamista.

Tästäkään huolimatta ohjelma ei tunnista monitavoitteista ja monimuotoista metsätaloutta.

Komission ohjelman olisi onnistuessaan mahdollisuus tuoda maa- ja metsätaloudelle oma roolinsa kestävyiden saralla. Kunnianhimoisia tavoitteita asetettaessa tulisi kuitenkin valita tarkkaan oikeat ohjauskeinot, joilla tavoitteisiin päästään. Suomen erityispiirteet metsäisenä ja pohjoisena maatalousmaana on huomioitava. Tämä tarkoittaa muun muassa mittavia suoalueita, suometsiä ja turvepeltoja. Sama ratkaisu ei sovellu kaikkiin jäsenvaltioihin, joten kansallisesta harkintavallasta pitäminen on ensiarvoisen tärkeää.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevat asiat huomioon.

Helsingissä 13.3.2020

Markku Eestilä kok
Peter Östman kd

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

Eriävä mielipide 2

Perustelut

Euroopan unionin komissio antoi tiedonannon ns. Vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) viime vuonna joulukuun puolivälissä. Asianomainen politiikkaohjelma sisältää lähes kaikki politiikkasektorit poikkihallinnollisesti katsoen. Tarkemmin ottaen se sisältää komission suunnitelmat tulevista toimista ja aloitteista mm. liikenteen, yhteisen maatalouspolitiikan, samoin kuin vihreän kestävä kehityksen, kiertotalouden ja muiden ilmastopoliittisten maailmanlaajuisten toimien osalta digitalisaatiota unohtamatta. Mikä pahinta, lähes poikkeuksetta Suomi ja maamme nykyinen istuva hallitus kannattaa kritiikittömästi komission kokonaisvaltaista tapaa tarkastella ilmastopoliittikkaa ja siihen liittyviä kiristystoimia. Tähän asti Suomi on jo tehnyt ilmastotoimien osalta enemmän kuin oman osansa.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä, toisin kuin hallitus, ei voi missään nimessä hyväksyä komission esittämää ja Eurooppa-neuvoston viime vuonna hyväksymää tavoitetta siirtymisestä ilmastoneutraaliin ja päästöttömään talouteen Euroopassa vuoteen 2050 mennessä. Olemme voimallisesti eri mieltä siitä, että Euroopan unionin tulisi olla kansainvälinen ilmastojohtaja maailmassa etenkin, kun isojen maiden, kuten Kiina ja Intia, ilmastoteot ovat miltei olemattomia. Emme myöskään valiokuntaryhmänä jaa näkemystä unionin tai maamme hallituksen kanssa lyhyemmän aikavälin vähennystavoitteista vuodelle 2030, sillä näemme ne ehdottomasti liian kireinä (40 %) tavoitteina, joiden ainoa tavoite on heikentää maamme teollisuuden kilpailukykyä entisestään ja samalla kurjistaa maamme kansalaisten elämää. Emme voi olla puoltamassa myöskään tavoitetta siitä, että tuo nykyinen tavoite tulisi olla vähintään 55 %, sillä meidän tulee ensisijaisesti huolehtia Suomen kilpailukyvästä, elintasosta, osaamisesta sekä ostovoimasta.

Valiokuntaryhmämme on lisäksi huolissaan siitä, että EU aikoo ryhtyä jatkossa yhä enimmäkseen määrin puuttumaan jäsenmaidensa metsäpolitiikkaan ilmastopoliittikan varjolla. Sitä me Perussuomalaiset emme voi hyväksyä. Tarkemmin ottaen tämä aiotaan toteuttaa siten, että komissio laatii kattavat vaikutusarvioinnit sekä taakanjakoon että maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta (LULUCF) koskeviin lainsäädäntöehdotuksiin liittyen. Tämä on Perussuomalaisten mielestä taas yksi askel lähemmäs EU:n liittovaltiokehitystä. Tällaista kehitystä me Perussuomalaiset juuri vastustamme. Tähän liittyen emme voi myöskään olla hyväksymässä mahdollisten turvemaiden (täys)käyttökieltoa maanviljelyssä. Emme hyväksy maa- ja metsätaloutta harjoittavien ihmisten syyllistämistä ilmastopoliittisiin syihin vedoten.

Kestävän ruuantuotannon tulee ottaa huomioon myös eläinten hyvinvointi. Näin toimii Suomi. Tällä linjalla tulisi myös muiden EU-maiden toimia.

Lopuksi toteamme, että valiokuntaryhmämme on kuitenkin valmis tukemaan puurakentamista isossa kokonaiskuvassa, koska siihen liittyy paljon mahdollisuuksia Suomen näkökulmasta katsottuna. Luonnollisesti tämä puurakentaminen tulitaisiin toteuttamaan kaikin puolin turvallisuusnäkökulmat huomioiden. Haluamme samaten tukea turpeen monimuotoista käyttöä jo maamme huoltovarmuudenkin näkökulmasta katsottuna. Olemme myös valmiita tukemaan turvealaa ja sen erinäisiä tutkimushankkeita erilaisten tuotteiden kehittämisprosessissa. Näin toimimalla haluam-

Valiokunnan lausunto MmVL 3/2020 vp

me myös ylläpitää monipuolista energiatuotantopohjaa maassamme. Samoin olemme valmiit tukemaan selvitystä ilmastotullien käyttöönotosta.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevat asiat huomioon eikä yhdy valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 13.3.2020

Ritva Elomaa ps
Mikko Lundén ps
Lulu Ranne ps
Jenna Simula ps